

Valsts atbalsts 2022/2023 apkures sezonā

Publicēts: 21.02.2023.

Atjaunināts: 12.04.2023.

ATBALSTS MĀJSAIMNIECĪBĀM

VALSTS ATBALSTS MĀJSAIMNIECĪBĀM 2022/2023 APKURES SEZONĀ

<h5>ELEKTROENERĢIJA</h5> <p>Pirmām 100 kWh/mēnesī piemēro fiksētu maksu 0,160 EUR/kWh. Par patēriņu virs 100 kWh maksā atbilstoši līgumā noteiktajai cenai.</p> <p>Atbalsta periods: 01.10.2022 – 30.04.2023</p> <p>! Atbalstu piemēros automātiski.</p> <p>Ja apkurei izmanto ELEKTROENERĢIJU: Kompensēs izmaksas par patēriņu virs 500 kWh/mēnesī, bet ne vairāk kā 2000 kWh – 50% no elektroenerģijas cenas, kas pārsniedz 0,160 EUR/kWh, bet ne vairāk kā 0,100 EUR/kWh.</p> <p>! Jāiesniedz pašvaldībā pieteikums.</p> <p>Atbalsta periods: 01.10.2022 – 30.04.2023</p>	<h5>Ja apkurei izmanto DABASGĀZI</h5> <p>(lietotāja patēriņš pārsniedz 221 kWh/mēnesī jeb 21 m³/mēnesī): Noteikts vienots dabasgāzes cenas sliekšnis 0,07875 EUR/kWh – starpību starp līguma cenu un 0,07875 EUR/kWh kompensēs valsts.</p> <p>! Atbalstu piemēros automātiski</p> <p>Atbalsta periods: 01.12.2022 – 30.04.2023</p>	<h5>Ja apkurei izmanto GRANULAS VAI BRIKETES:</h5> <p>Kompensēs 50% no izmaksām, kas pārsniedz 300 EUR bez PVN/tonnu, bet ne vairāk kā 100 EUR bez PVN/tonnu.</p> <p>! Jāiesniedz pašvaldībā pieteikums. ! Maksimālais atbalsta apjoms vienai mājsaimniecībai - 10 tonnas.</p> <p>Atbalsta periods: 01.05.2022 – 30.04.2023</p>	<h5>Ja apkurei izmanto MALKU:</h5> <p>Kompensēs 50% no iegādes (ar čeku) cenas, kas pārsniedz 40 EUR/ber.m³ (35 EUR/MWh), bet ne vairāk par 15 EUR/ber.m³.</p> <p>! Jāiesniedz pašvaldībā pieteikums. ! Maksimālais atbalsta apjoms vienai mājsaimniecībai - 35 ber.m³.</p> <p>Atbalsta periods: 01.05.2022 – 30.04.2023</p>	<h5>Ja apkurei nodrošina CENTRALIZĒTĀ SILTUMAPGĀDE:</h5> <p>Kompensēs: 50% no siltumapgādes tarifa robežās no 68 - 150 EUR/ MWh 90% no tās tarifa daļas, kas pārsniedz 150 EUR/ MWh</p> <p>! Atbalstu piemēros automātiski!</p> <p>Atbalsta periods: 01.10.2022 – 30.04.2023</p>
---	--	--	--	--

Apstiprinot [grozījumus "Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā"](#), Ministru kabinets un Saeimā atbalstīti vairāki atbalsta instrumenti energoresursu cenu pieauguma kompensēšanai mājsaimniecībām, kas apkurē izmanto elektroenerģiju, dabasgāzi, koksnes briketes, koksnes granulas un malku, kā arī centralizētās siltumapgādes pakalpojumu.

Malkai, kas iegādāta no 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim, valsts kompensē izmaksu pieaugumu 50% apmērā no iegādes cenas, kas pārsniedz 40 EUR/ber.m³ bez pievienotās vērtības nodokļa, bet ne vairāk par 15 EUR/ber.m³. Maksimālais atbalsta apjoms, par kuru var saņemt atbalstu, vienai mājsaimniecībai ir 35 ber.m³. Atbalsta periods noteikts no 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim. Pieteikumus atbalsta saņemšanai pašvaldībā jāiesniedz no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim.

Atgādinām, ka tika sniegts valsts atbalsts arī par malku, kas tika iegādāta līdz 2022.g. 31. augustam un kurai nebija maksājuma apliecināšanas dokumenta - valsts kompensēja fiksētu atbalstu 60 EUR uz vienu mājokli. Pieteikumus atbalsta saņemšanai pašvaldībā bija jāiesniedz no 2022. gada 1. oktobra līdz 30. novembrim.

Koksnes briketēm un koksnes granulām izmaksu pieaugums tiek kompensēts 50% apmērā no iegādes cenas, kas pārsniedz 300 eiro/tonnā bez pievienotā vērtības nodokļa, bet ne vairāk kā 100 EUR/tonnā apmērā. Maksimālais atbalsta apjoms, par kuru var saņemt atbalstu, vienai mājsaimniecībai ir 10 tonnas. Atbalsta periods noteikts no 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim.

Mājsaimniecībām, kuras apkurei izmanto elektroenerģiju, atbalsts tiek piešķirts tiem elektroenerģijas lietotājiem, kuru patēriņš ir lielāks par 500 kWh mēnesī, bet ne vairāk kā 2000 kWh, ja elektroenerģija tiek izmantota apkurei, balstoties uz apkures sistēmas

ar elektroenerģiju pašdeklarācijas principu. Valsts kompensē 50% no elektroenerģijas cenas, kas pārsniedz 0,160 EUR/kWh bez pievienotās vērtības nodokļa, bet ne vairāk kā 100 EUR/MWh. Jebkurai mājsaimniecībai pirmās patērētās 500 kWh ir jāapmaksā atbilstoši elektroenerģijas tirgotāja noteiktajai elektroenerģijas cenai, bet tiek kompensēts patēriņš, kas pārsniedz šo sliekšni. Atbalsta periods noteikts no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim, pašvaldībā pieteikumus jāiesniedz no 2022. gada 1. novembra līdz 2023. gada 31. maijam.

Mājsaimniecībām, kas apkurē izmanto sašķidrināto naftas (propāna- butāna) gāzi, izmaksu pieaugums tiek kompensēts 50% apmērā no iegādes cenas, kas pārsniedz 0,91 EUR par kilogramu bez pievienotās vērtības nodokļa, bet ne vairāk kā 1,29 EUR par kilogramu apmērā. Maksimālais atbalsta apjoms, par kuru var saņemt atbalstu, vienai mājsaimniecībai ir 1 tonna. Atbalsta periods noteikts no 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim.

Mājsaimniecībām, kuras apkurē izmanto marķēto dīzeļdegvielu, izmaksu pieaugums tiek kompensēts 50% apmērā no iegādes cenas, kas pārsniedz 0,69 EUR par litru bez pievienotās vērtības nodokļa, bet ne vairāk kā 2,01 EUR par litru apmērā. Maksimālais atbalsta apjoms, par kuru var saņemt atbalstu, vienai mājsaimniecībai ir 4000 litru. Atbalsta periods noteikts no 2022. gada 1. maija līdz 2023. gada 30. aprīlim.

Mājsaimniecībām, kas apkurē izmanto elektroenerģiju, koksnes granulas, koksnes briketes vai malku, sašķidrināto naftas (propāna- butāna) gāzi vai marķēto dīzeļdegvielu ar maksājumu attaisnojošiem dokumentiem jāvēršas pašvaldībā, kas pieņems lēmumu par kompensācijas piešķiršanu. Savukārt valsts atmaksās šīs kompensācijas izmaksu pašvaldībai. Vēršam uzmanību, ka elektroenerģijas sistēmas operatori no 2022. gada oktobra Būvniecības valsts kontroles birojā var iesniegt dokumentāciju atbalsta saņemšanai; papildu informācija publicēta [Būvniecības valsts kontroles biroja tīmekļa vietnē](#).

Papildus visām mājsaimniecībām tiek kompensēts elektroenerģijas cenas pieaugums pirmām 100 kWh ik mēnesi, piemērojot fiksētu maksu 160 eiro/MWh, valstij kompensējot atlikušo starpību līdz tirgus cenai. (Ja mājsaimniecības lietotāja elektroenerģijas cena atbilstoši līgumam ir mazāka par 160 eiro/MWh, lietotājs par elektroenerģiju norēķināsies atbilstoši līguma cenai un kompensācija netiks piemērota.) Savukārt par elektroenerģijas patēriņu virs 100 kWh mājsaimniecība maksās atbilstoši elektroenerģijas tirdzniecības līgumā noteiktajai cenai. Atbalsts mājsaimniecībām tiks piešķirts automātiski, kompensāciju pārskaitot elektroenerģijas tirgotājiem. Atbalsta periods - no š.g. 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim. Būtiski norādīt, ka daudzdzīvokļu koplietošanas telpās patērētā elektroenerģija (apgaisojums, lifts u.c.) netiek sadalīta un ieskaitīta katra dzīvokļa patēriņā un par to netiek piemērots mājsaimniecībām paredzētais atbalsts (kompensācija par pirmajām 100 kWh). Par šo elektroenerģijas daļu apsaimniekotājam jānorēķinās atsevišķi. Vienlaikus atgādinām, ja mājsaimniecības lietotāja elektroenerģijas patēriņš pārsniedz 500 kWh/mēnesī, tad papildus mājsaimniecības lietotājs var pieteikties arī atbalstam, kas pienākas, izmantojot elektroenerģiju apkurē.

UZMANĪBU!

 [VADLĪNIJAS par energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma atbalsta pasākumu realizāciju pašvaldībās](#)

 [VADLĪNIJAS pašvaldību uzņēmumiem kurināmās šķeldas iepirkumiem](#)

Mājsaimniecībām, kas apkurē izmanto dabasgāzi, t.i. tiem lietotājiem, kuru mēneša patēriņš pārsniedz 221 kWh/mēnesī (21 m³/mēnesī), no 2022. gada 1. decembra līdz 2023. gada 30. aprīlim piemēro maksas samazinājumu, ko nosaka kā starpību starp maksu par patērēto dabasgāzi par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus, un 0,07875 euro par vienu kilovatstundu bez pievienotās vērtības nodokļa, neietverot maksu par sistēmas pakalpojumiem un citos normatīvajos aktos noteiktos maksājumus. Atbalsts tiek piemērots automātiski mājsaimniecību rēķinos. Dabasgāzes tirgotāji no 2022. gada jūlija Būvniecības valsts kontroles birojā var iesniegt dokumentāciju atbalsta piemērošanai mājsaimniecību norēķiniem par dabasgāzi apkurei; papildu informācija publicēta [Būvniecības valsts kontroles biroja tīmekļa vietnē](#).

Būtiski uzsvērt, ka attiecībā uz dabasgāzes un elektroenerģijas lietotājiem, kas maksā par pakalpojumu pēc izlīdzinātā maksājuma

principa, regulējumā noteikts pienākums dabasgāzes un elektroenerģijas tirgotājiem veikt izlīdzinātā maksājuma pārrēķinu, ņemot vērā faktisko māsaimniecību patēriņu un veicot maksājuma korekcijas par iepriekšējiem mēnešiem.

Vienlaikus atgādinām, ka laika periodā no 2022. gada 1. jūlija līdz 30. novembrim māsaimniecībām, kas apkurē izmantoja dabasgāzi, kompensācijas apmērs bija 30 EUR/MWh (t.i., 0,030 EUR/kWh) tiem lietotājiem, kuru mēneša patēriņš pārsniedza 221 kWh/mēnesī (21 m³/mēnesī). Vienlaikus no 2022.gada 1.oktobra visām māsaimniecībām bija arī noteikts vienots dabasgāzes cenas sliekšnis - māsaimniecībām dabasgāzes tirgus cena bija noteikta identiska regulētās dabasgāzes cenai - 108,7 eiro/MWh. Starpību starp tirgus cenu un 108,7 eiro/MWh sedza valsts kompensācija.

Tāpat laika periodā no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim tiek sniegts atbalsts arīcentralizētās siltumenerģijas pakalpojuma maksas kompensācijai. Centralizētās siltumapgādes tarifu no 68 - 150 EUR/MWh valsts kompensēs 50% apmērā, savukārt no tās daļas, kas pārsniedz 150 EUR/MWh, valsts kompensēs 90%. Atbalsts māsaimniecībām tiek piešķirts automatiski. Centralizētās siltumapgādes komersanti no 2022. gada oktobra Būvniecības valsts kontroles birojā var iesniegt dokumentāciju atbalsta saņemšanai; papildu informācija publicēta [Būvniecības valsts kontroles biroja tīmekļa vietnē](#).

Piemērs

Ja siltumenerģijas tarifs būs 340 eiro par MWh, tad:

$340 - 150 = 190$; $190 \times 0,9 = 171$ eiro/MWh kompensēs valsts (90% kompensācija virs 150 eiro/MWh);

$150 - 68 = 82$; $82 \times 0,5 = 41$ eiro/MWh kompensēs valsts (50% kompensācija no 68 līdz 150 eiro/MWh);

$171 + 41 = 212$ eiro/MWh ir kopējā valsts kompensācija, ja tarifa likme būs 340 eiro/MWh. Galalietotājs tā rezultātā maksās tarifu $340 - 212 = 128$ eiro/MWh. Tādējādi šī konkrētā piemēra gadījumā kopumā galalietotājam būs faktiski kompensēti 62% no kopējā siltumapgādes rēķina.

 [Aprēķina forma centralizētās siltumapgādes pakalpojuma maksas kompensācijas saņemšanai](#)

Tāpat Ministru kabineta š.g. 30. augusta sēdē tika izskatīts Ekonomikas ministrijas sagatavotais Konceptuālais ziņojums "Kompleksi pasākumi obligātā iepirkuma komponentes problemātikas risināšanai un elektroenerģijas tirgus attīstībai", un valdība konceptuāli atbalstīja Ekonomikas ministrijas piedāvājumu no 2022. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentes (turpmāk – OIK) vidējo likmi noteikt 0 eiro/MWh, obligātā iepirkuma atbalsta izmaksas sedzot no AS "Latvenergo" dividenžu ieņēmumiem. Vienlaikus valdība uzdeva Ekonomikas ministrijai izstrādāt grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā, piedāvājot risinājumu, kura ietvaros obligātā iepirkuma izmaksas gan līdz 2025. gadam, gan turpmāk netiks segtas no Latvijas elektroenerģijas galalietotājiem.

Vienlaikus rasts finansējuma avots un valdība konceptuāli vienojusies par četriem mēnešiem, t.i. līdz 2023. gada 30. aprīlim, pagarināt palielinātu atbalstu visām aizsargātā lietotāja grupām, tai skaitā daudz bērnu ģimenēm, mazturīgām māsaimniecībām un citiem, kas jau ir spēkā kopš 2021. gada novembra. Kā zināms, 2021. gada nogalē valdība lēma no 2021. gada 1. novembra līdz 2022. gada 31. decembrim, ņemot vērā augsto elektroenerģijas cenu kāpumu un līdzšinējā atbalsta apjoma proporcionalitāti, noteikt šādu atbalstu norēķiniem par elektroenerģiju:

trūcīgai vai maznodrošinātai māsaimniecībai (personai) – 15 EUR;

ģimenei (personai), kuras aprūpē ir bērns ar invaliditāti – 15 EUR;

personai ar I invaliditātes grupu vai tās aizgādņim – 15 EUR;

daudz bērnu ģimenei – 20 EUR.

Kā informēts iepriekš, Elektroenerģijas tirgus likumā noteikts, ka aizsargātajiem lietotājiem tiek nodrošinātas tiesības saņemt aizsargātā lietotāja tirdzniecības pakalpojumu, kas būtībā ir no valsts budžeta finansēts elektroenerģijas rēķina maksājuma samazinājums. Atbalstu aizsargātajiem lietotājiem sniedz Būvniecības valsts kontroles birojs. 2021. gada 1. septembrī sāka darboties aizsargātā lietotāja datu informācijas sistēma (ALDIS) - jauns un efektīvs risinājums automatiskā atbalsta piešķiršanā elektroenerģijas izmaksu segšanai daudzbērnu ģimenēm, pensionāriem ar invaliditāti, ģimenēm ar bērniem ar invaliditāti, maznodrošinātajām mājsaimniecībām.

ATBALSTS JURIDISKĀM PERSONĀM

Apstiprinot [grozījumus "Pret Ukrainu vērstās Krievijas militārās agresijas dēļ piemēroto sankciju un pretpasākumu izraisīto ekonomisko seku pārvarēšanas atbalsta likumā"](#) un Ministru kabineta noteikumus "Atbalsta energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem Krievijas militārās agresijas pret Ukrainu radīto seku uz ekonomiku mazināšanai īstenošanas noteikumi", valdība un Saeima pieņēmusi lēmumu, ka energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem tiks kompensēts šogad piedzīvotais energoresursu cenu pieaugums granta (dāvinājuma) veidā par periodu no 2022. gada 1. februāra līdz 2022. gada 31. decembrim.

Pieteikumu pieņemšana atbalsta saņemšanai noslēdzās 2022. gada 17. novembrī. Būvniecības valsts kontroles birojs uzsācis energoietilpīgo apstrādes rūpniecības komersantu iesniegumu atbalsta saņemšanai elektroenerģijas un dabasgāzes cenu pieauguma kompensēšanai vērtēšanu un tuvākā laikā uzsāks atbalsta izmaksu.

Atbalsta programmas mērķis - mazināt militārās agresijas seku uz Latvijas ekonomiku ietekmi uz saimnieciskās darbības veicējiem, kuriem ir nepieciešams likviditātes atbalsts sakarā ar papildu izmaksām, kas komersantiem radušās sakarā ar ārkārtīgi krasu energoresursu cenu pieaugumu.

Atbalsts apstrādes rūpniecības energoietilpīgiem komersantiem noteikts granta (dāvinājuma) veidā. Grantu atbalsts dabasgāzes un elektroenerģijas resursu cenu pieauguma kompensēšanai vienam komersantam noteikts līdz 30 % no dabasgāzes vai elektroenerģijas attiecināmajām izmaksām, kopā nepārsniedzot 2 miljonus eiro vienam komersantam. Atbalstu varēs piemērot arī kā avansa maksājumu (t.i. par š.g. novembri un decembri), pēc tam pārbaudot faktiskos izdevumus un nepieciešamības gadījumā veicot sniegtā atbalsta apmēra pārrēķinu.

Atbalsts bija pieejams komersantiem, kas atbilda šādiem nosacījumiem:

komersants veic saimniecisko pamatdarbību kādā no Ministru kabineta noteikumu [pielikumā](#) minētajām nozarēm;

tā energoresursu izmaksas sastāda vismaz 3% no kopējām komersanta saimnieciskās darbības izmaksām;

kopējais elektroenerģijas patēriņš komersanta vajadzībām 2021. gadā bija vismaz 500 MWh vai kopējais gāzes patēriņš 2021. gadā bija vismaz 500 MWh.

Uz atbalstu nevarēja pretendēt saimnieciskās darbības veicēji, kuriem piemēro starptautiskās vai nacionālās sankcijas, kā arī personām no Krievijas un Baltkrievijas, kuriem ir izšķiroša ietekme, t.i.:

kapitālsabiedrībām, kurās tiešā vai netiešā izšķirošā ietekme pastāv Krievijas Federācijai vai Baltkrievijas Republikai, tās pilsoņiem vai juridiskām personām, kuras ir reģistrētas Krievijas Federācijā vai Baltkrievijas Republikā (turpmāk – Krievijas vai Baltkrievijas piederīgās personas);

komanditsabiedrībām, kuras biedri ir Krievijas vai Baltkrievijas piederīgās personas vai šai personai pastāv izšķirošā ietekme pār biedru;

biedrībām, kuras biedri ir Krievijas vai Baltkrievijas piederīgās personas.

Atbalsta sniegšanai energoietilpīgiem apstrādes rūpniecības komersantiem paredzēts valsts budžeta finansējums 50 miljonu eiro apmērā, kas ļaus sniegt atbalstu aptuveni 400 komersantiem. Papildu informācija publicēta [Būvniecības valsts kontroles biroja tīmekļa vietnē](#).

Vienlaikus, apstiprinot [grozījumus Energoresursu cenu ārkārtēja pieauguma samazinājuma pasākumu likumā](#), valdība un Saeima lēmusi, ka no š.g. 1. oktobra līdz 2023. gada 30. aprīlim juridiskām personām pilnībā tiek kompensēta elektroenerģijas sistēmas pakalpojuma maksa, t.i. visu sistēmas operatoru sadales un pārvades tarifa izmaksas (ieskaitot pievienotās vērtības nodokli). Kompensācija neattiecas uz valsts un pašvaldību iestādēm un tām juridiskajām personām, kurām tiek piemērots mājāsaimniecību tarifs (piemēram, namu apsaimniekotājiem).

Sistēmas pakalpojuma maksas kompensācija juridiskām personām tiek piemērota automātiski to rēķinos. Savukārt sistēmas operatoriem jāiesniedz rēķins Būvniecības valsts kontroles birojam, kas kompensēs operatoriem radušās izmaksas.

Provizoriski nepieciešamais finansējums šā atbalsta sniegšanai ir 123 577 867 eiro, t.sk.: atbalsta sniegšanai š.g. trīs mēnešos nepieciešami 52 961 942,91 eiro, savukārt 2023. gada četriem mēnešiem nepieciešami 70 615 923,89 eiro.

Tāpat visiem juridiskajiem lietotājiem, t.sk. uzņēmējiem, valsts un pašvaldību iestādēm, izglītības iestādēm slimnīcām, utt. – valsts kompensē elektroenerģijas izmaksu pieaugumu 50% apmērā virs elektroenerģijas cenas 160 eiro/MWh. Atbalsts juridiskajiem lietotājiem tiek piešķirts automātiski, kompensāciju pārskaitot elektroenerģijas tirgotājiem. Atbalsta periods - no 2022. gada 1. oktobra līdz 2023. gada 31. martam.

Tāpat Ministru kabineta š.g. 30. augusta sēdē tika izskatīts Ekonomikas ministrijas sagatavotais Konceptuālais ziņojums "Kompleksi pasākumi obligātā iepirkuma komponentes problemātikas risināšanai un elektroenerģijas tirgus attīstībai", un valdība konceptuāli atbalstīja Ekonomikas ministrijas piedāvājumu no 2022. gada 1. septembra līdz 2025. gada 31. decembrim elektroenerģijas obligātā iepirkuma komponentes (turpmāk – OIK) vidējo likmi noteikt 0 eiro/MWh, obligātā iepirkuma atbalsta izmaksas sedzot no AS "Latvenergo" dividenžu ieņēmumiem. Vienlaikus valdība uzdeva Ekonomikas ministrijai izstrādāt grozījumus Elektroenerģijas tirgus likumā, piedāvājot risinājumu, kura ietvaros obligātā iepirkuma izmaksas gan līdz 2025. gadam, gan turpmāk netiks segtas no Latvijas elektroenerģijas galalietotājiem.

<https://www.kem.gov.lv/lv/valsts-atbalsts-20222023-apkures-sezona>